

155 ನೆಂ 8-72 = 21
4/KA

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜು ರವರು ನಿಯಮ-72ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಉತ್ತರ.

ವಿಷಯ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯೋ ನಿಯಮ-72ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ದ್ಯುತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ.

ಅವುಗಳಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ 14.51 ರಷ್ಟುನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭೇದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಪತ್ತೆಗೆ ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಜಾನ್ ಪೊಲೀಸ್ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಗೇರಿಸಿದೆ. ದಿಬ್ಬಿಲಿ (ಸೈಬರ್ ಮತ್ತು ನಾಕೋಂಟಿಕ್ಸ್) ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯದಿನದೆ. ಆದರೂ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ, ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರದಿಯಾಗಿರುವ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಯೋ ನಿಯಮ-72 ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯೋ/ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತನಿಬೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2022 ರಿಂದ 2024ರ ಪರೆಗೆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳಾದಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಹಿದೆ.

ವರ್ಷ	ಪರದಿ	ಪತ್ತೆ	ಪತ್ತೆ ಶೇಕಡವಾರು
2022	12550	3275	26.09%
2023	21900	5526	25.23%
2024	21900	2060	9.40%

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಗೋಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಹಿವೆ.

- ಸರ್ಕಾರವು ಸೈಬರ್ ವಂಚನೆಗೊಳಗಾದ ಶ್ರೋಷಿತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಗರ ವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸೈಬರ್ ಪೊಲೀಸ್ ತಾಣಗಳನ್ನು (CEN ಪೊಲೀಸ್ ತಾಣ) ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟು 43 CEN ಪೊಲೀಸ್ ತಾಣಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 43 CEN ಪೊಲೀಸ್ ತಾಣಗಳ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸೇರಿದಂತೆ, 1063 ಪೊಲೀಸ್ ತಾಣಗಳ ನುರಿತ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸೈಬರ್ ಕ್ರೊಂಟ್‌ನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಈ ತರಬೇತಿ ಮೂಲಕ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಅರೆಸ್ಟ್ ವಂಚನೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತನಿಬೆ ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧ ತಡೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
- ಡಿಪ್ಯಂಬರ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ನಿರ್ವಹಿತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಸಜ್ಜಿತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ನಿರಂತರ ಶ್ರಮವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಪೂಲೀಸ್ ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೂರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೇಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಸೈಬರ್ ಕ್ರೈಪ್ಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಡಿಮಾರ್ಗ ಮುಖಾಂತರ ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
- ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಿಬಡಿ ಕಂಫೆರಿಯಲ್ಲಿ Centre for Cybercrime Investigation Training & Research (CCITR)ಘಟಕವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆರ್.ಬಿ.ಇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪೂಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೇಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಸಿಬಡಿಯ ಕಂಫೆರಿಯ್ ಸಿಸಿಬಟ್ಟಿಆರ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 2019 ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಾಯಾಧಿಕೀರ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಕಾನೂನು ಅಭಿಯೋಜಕರಿಗೆ, ಪೂಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ರಂಡಿಯವರುಗಳಿಗೆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಸೈಬರ್ ಕ್ರೈಪ್ಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಮೂಲಕ ಸೈಬರ್ ಜಾಗ್ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಪ್ಲಾಟ್‌ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಕ್ರೈಪ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ನ್ಯಾಯವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಸೈಬರ್ ಕ್ರೈಪ್ಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ತನಿಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಸಿಬಡಿ ಕಂಫೆರಿಯ್ ಸಿ.ಎಫ್.ಯು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಸದರಿ ಸಿ.ಎಫ್.ಯು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ Magnet AXIOM, Belkasoft evidence center X, Cellbrite Digital Collector (Mac Forensic) Cellbrite Inspector (Mac Forensic), Oxygen forensic detective, UFED4PC, Hunchly, Merkle science, Pasware kit Forensic ಮುಂತಾದ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಸೈಬರ್ ಕ್ರೈಪ್ಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಸಿಡಿಬ ಫೆಟಕದ ಸೀಲಿಫಾಯ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 2024ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಣಗಳ 257 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 1367 ತಾಂತ್ರಿಕ ವೀದುನಾನ್ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಸಿಬಡಿ ಕರ್ಫೆರಿಯ *Centre for Cybercrime Investigation Training & Research (CCITR)* ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 2019ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ನಾಡಿಯಾಧಿಕೃತರುಗಳಿಗೆ, ಕಾನೂನು ಅಭಿಯೋಜಕರಿಗೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಯಂದಿಯವರುಗಳಿಗೆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರ ಮಾಡುವ ಬಗೆ, ಹಲವಾರು ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
- ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಿಬಡಿ ಫೆಟಕದ ಸಿಸಿಡಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೀಲಿಫಾಯ್ ಫೆಟಕದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ನುರಿತ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಣ್ಣರು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಸದರಿರವರುಗಳು ಸಿಸಿಡಿ ವಿಭಾಗದ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಪ್ತಿಪಡಿಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕೇಗೊಂಡು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಯಾಕಚಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ರ ಯಂತ್ರ ಲೈಡ್ ಡ್ರಾನ್ ಫೋರೆನ್ಸಿಕ್ಸ್, RAID Forensics, Wearable device forensics, Cloud forensics, Crypto currency tracing and investigation ನಂತಹ ಸುಧಾರಿತ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಧುನಿಕ ವೀದುನಾನ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅಧಿಕಾರಿ/ಸಿಬ್ಯಂದಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ National Cyber Crime Reporting Portal ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು. ಈ ಮೂಲಕ 1930 ಹಾಗು 112 ಸಹಾಯವಾಣಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು. ವಂಚನೆಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಈ ಪ್ರೋಟೋಕೋಲ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪೋರ್ಟ್‌ಲ್ಯಾ ನಿಂದ ರವಾನೆಯಾದಂತಹ ದೂರಾಗಳನ್ನು CEN ಪೋಲೀಸ್ ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಕೇಗೊಳಳಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಿಬಡಿ ಫೆಟಕವನ್ನು ಪುನರಾವಿಂಗಾದನೆ ಮಾಡಿ ನೂತನವಾಗಿ ಎಡಿಟಿಂ ಸಿಸಿಡಿ ಸೀಲಿಫಾಯ್ ಹುದ್ದೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಡಿಇಜಿಟಲ್ ಸೀಲಿಫಾಯ್ ನು ಸ್ವಜಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ

> 2024ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಈವರೆಗೆ ಅಯೋಜಿಸಿರುವ ತರಬೇತಿಯ ವಿವರಗಳು:

ಸ್ಥಳ ಅವಾಧಿ ತರಬೇತಿ	ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆ
ಕನ್ನಾರಿಕ ರಾಜ್ಯ ಪೂಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ/ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಬರ್ ಅವಾಧಿ ಬಗ್, ಲೆವಲ್-1, ಲೆವಲ್-2 ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಸುಧಾರಿತ ತರಬೇತಿ	1938
ಕನ್ನಾರಿಕ ರಾಜ್ಯ ಪೂಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ/ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಬರ್ ಅವಾಧಿ ಬಗ್, ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಬೇತಿ ಒಟ್ಟು	7457
	9395

> ಬಂಗಳೂರು ನಗರ:

08 ಸ್ಪೆಬರ್ ಸೆಕ್ರೋರಿಟಿ ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ 08 ಡಿಜಿಟಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ ಒಟ್ಟು
16 ಸ್ಪೆಬರ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಡ್ಡರನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿರು ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲು ಆದೇಶ
ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅದರಲ್ಲಿ 06 ಡಿಜಿಟಲ್ ಫಾರ್ಮ್ ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ ಹುದ್ದೆಗೆ 02 ಸ್ಪೆಬರ್ ಸೆಕ್ರೋರಿಟಿ
ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಒಟ್ಟು 08 ತಾಂತ್ರಿಕ ತಡ್ಡರನ್ನು ಪೂಲೀಸ್ ಆಯಕ್ತರು, ಬಂಗಳೂರು ನಗರ
ಘಟಕಕ್ಕೆ ನೇಮುಕ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ: HD 50 PCQ 2025

(ಡಾ: ಜಿ. ಶಾರಾಠ್ ಕುಮಾರ)
ಗೃಹ ಸಚಿವರು